

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta”

[COM(2015) 750 final – 2015/0269 (COD)]

(2016/C 264/09)

Raportöör: Paulo BARROS VALE

14. detsembril 2015 otsustasid Euroopa Liidu Nõukogu ning Euroopa Parlament vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 114 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta”

[COM(2015) 750 final – 2015/0269 (COD)].

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsioon võttis arvamuse vastu 13. aprillil 2016.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 516. istungjärgul 27.–28. aprillil 2016 (27. aprilli istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 176, vastu hääletas 8, erapooletuks jäi 20.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Kuigi relvadega seotud küsimused tekitavad alati vaidlusi, muudavad Euroopas aset leidnud traagilised sündmused selle arutelul veelgi pakilisemaks. Siiski tuleb direktiivi muutmise hindamiseks ohutuse ja turu küsimusi käsitleda objektiivsemalt ja erapooletumalt tasakaalustatud analüüsi põhjal ning jätta terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse oluline teema teiste, selliste tõsiste küsimuste käsitlemiseks sobivamate arutelude jaoks.

1.2 Vastavalt ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo (UNODC) uuringule tulirelvade kohta⁽¹⁾ on 2007. aastal registreeritud 875 miljonist relvast ainult 3 % politsei ja 23 % sõjaväe valduses. Selliste mõõtmega tööstuse puhul tuleb seadusandjal otsida ja rakendada meetmeid, mis suudaksid vähendada nii suure hulga relvade omamisest tingitud varjatud ohtu.

1.3 Komitee toetab kõnealuse direktiivi vastuvõtmist, milles selgitatakse mõisteid, kehtestatakse uusi nõudeid ja senisest ühtsemad eeskirju seoses relvade märgistamise ja hävitamisega, kuid soovib muu hulgas soovitada ka selliste meetmete vastuvõtmist, mis tema arvates võiksid aidata tugevdada kodanike turvalisust.

1.4 Erinevalt olukorrast teistes sektorites, mille kohta Euroopa Liit on välja andnud hulga õigusakte, ei ole sama tehtud relvatööstuse puhul, kus kehtestatud eeskirjadest ei piisa, et tagada parim võimalik turvalisus ning tulirelvade, laskemoona ja kuritegudega seotud isikute jälgimine. Seega peame me näitama oma otsusekindlust eesmärkide saavutamise osas ka nii tundlikus valdkonnas nagu turvalisus.

1.5 Arvestades mitte ainult relvade, vaid ka laskemoona jälgitavuse tähtsust, leiab komitee, et keskpikas ja pikas perspektiivis tuleks uurida võimalust ajendada tööstust laskekehade märgistamise osas edasi arenema. Märgistus peaks olema kustumatu või asuma kohas, kus see ei saa kasutamisel hävineda. Kui see on tehniliselt võimalik, siis need andmed ja muud relvadega seonduvad andmed, mis tehakse õiguskaitseorganite poolt kättesaadavaks koostalitlusvõimelistes andmebaasides, aitaksid oluliselt parandada uurimistöö tõhusust. Need andmebaasid ei tohi kujutada endast lihtsaid riiklikke registreid, vaid peaksid moodustama pigem Euroopa tasandi andmebaasi, millele kõigi liikmesriikide ametiasutustel on juurdepääs ja mida nad ise täiendaksid.

⁽¹⁾ ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo, *Study on firearms 2015 — A Study on the transnational nature of and routes and „modus operandi” used in trafficking in firearms* („2015. aasta uuring tulirelvade kohta – Uuring tulirelvadega ebaseadusliku kauplemise piiriülese iseloomu, kanalite ja toimimisviiside kohta”).

1.6 Komitee on seisukohal, et Euroopa võiks kaaluda Austraalia ja Ühendkuningriigi eeskuju järgimist, töötades välja relvade tagasiostmise programmi, mis võimaldaks kõrvaldada ringlusest tuhandeid relvi. Kuigi otsest seost ringluses olevate relvade hulga ja kuritegude arvu vahel ei ole tõestatud, on siiski statistiliselt tõenäoline, et see vähendaks kuritegude ja õnnetuste arvu ning et kurjategijate kätte satuks hoopis vähem relvi.

1.7 Üks ohu allikaid on 3D-printimise tehnoloogia areng, kuna see võimaldab toota relvi, sh ka surmavaid, ilma igasuguse võimaluseta neid kontrollida või jälgida. Lisaks sellele koosnevad need relvad peamiselt materjalidest, mida traditsioonilised turvasüsteemid ei suuda tuvastada. Oluline on lisada see küsimus siseriiklike julgeolekuprogrammide tegevuskavva, et saaks rakendada kooskõlastatud ennetusmeetmeid, mis takistaksid surmavate relvade levikut, mille üle puudub igasugune kontroll.

2. Ettepaneku taust

2.1 Praeguses kontekstis, kus turvalisus tekitab suurt muret, kavatseb komisjon teha ettepaneku direktiivi 91/477/EMÜ⁽²⁾ (relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta) muutmiseks direktiiviga 2008/51/EÜ⁽³⁾.

2.2 Kõnealune muudatus on osa 28. aprillil 2015. aastal esitatud Euroopa julgeoleku tegevuskavast, mille eesmärk on reageerida julgeolekuohtudele Euroopa tasandil tõhusalt ja kooskõlastatult. Euroopa julgeoleku tegevuskavast lähtuvalt on leitud, et siseriiklike õigusaktide erinevused takistavad liikmesriikide politseiteenistuste kontrollide tõhusust ja koostööd ning et tuleks toetada tulirelvi käsitlevate õigusaktide, samuti relvade laskekõlbmatuks muutmise eeskirjade läbivaatamist.

2.3 Kavandatava direktiivi eesmärk on kodanike turvalisust tagades hõlbustada tulirelvade siseturu toimimist, kehtestades eeskirjad, mida rakendatakse tulirelvade kogu olelusringi jooksul, alates nende valmistamisest kuni nende hävitamiseni.

2.4 Direktiiviga sätestatakse miinimumnõuded, mille iga liikmesriik peaks kehtestama kõigile tulirelva klassidele, sealhulgas jahi- ja laskesporidirelvadele, nende omandamisel, valdamisel ja üleandmisel.

2.5 Kehtivate õigusaktide adekvaatsuse kohta on tehtud kolm uuringut, et luua alus olemasoleva õigusraamistiku läbivaatamiseks. Neis leiti, et seoses relvade salakaubaveoga on asjakohane sätestada ELi tasandil miinimumnõuded ja vaadata läbi olemasolev direktiiv, selleks et:

- ühtlustada tulirelvade märgistamise eeskirjad;
- võtta vastu ühised standardid ja menetlused ning kehtestada laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade registreerimisnõuded;
- koostada suunised hoiatus- ja signaalrelvade ja järeletehtud relvade ümbertegemise kohta;
- edendada liikmesriikide vahel teadmiste vahetamist ning relvade valmistamist, valdamist ja laskekõlbmatuks muutmist puudutavate andmebaaside arendamist ja hooldamist;
- määratleda ühine lähenemisviis jahi- ja laskesporidirelvade klassifitseerimisele.

2.6 Komisjon konsulteeris asjaomaste osapooltega, sh eelkõige tsiviilkasutuseks ette nähtud tulirelvade ja laskemoona Euroopa tootjate liitude esindajate, relvade jaekaubandussektori esindajate, jahimeeste, kolleksionääride, valitsusväliste organisatsioonide ja uurimisasutustega. Liikmesriigid ja valitsusvälised organisatsioonid nõustusid selles, et kehtiv direktiiv aitab vältida tulirelvade levikut ebaseaduslikule turule, samal ajal kui erasektori sidusrühmad väljendasid muret tulirelvade klassifikatsiooni muudatuste ja nende negatiivse mõju pärast väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele.

⁽²⁾ Direktiiv 91/477/EMÜ: EÜT L 256, 13.9.1991, lk 51; Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aramus seoses nõukogu direktiiviga relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (EÜT C 35, 8.2.1988, lk 25).

⁽³⁾ Direktiiv 2008/51/EÜ: ELT L 179, 8.7.2008, lk 5; Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aramus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta” KOM(2006) 93 lõplik — 2006/0031 (COD) (ELT C 318, 23.12.2006, lk 83).

2.7 Sidusrühmad, kellega komisjon konsulteeris, on seisukohal, et uuesti laskekõblikuks muudetud relvad moodustavad olulise osa kuritegevuses kasutatavatest relvadest, ning seega peavad nad esmatähtsaks laskekõlbmatuks muutmise eeskirjade ühtlustamist, et seda tegevust tõkestada.

2.8 Samuti tunnistavad sidusrühmad, kellega konsulteeriti, vajadust vahetada andmeid liikmesriikide vahel, ühtlustada mõisteid ja kehtestada relvade laskekõlbmatuks muutmise suuniseid käsitlevad miinimumnõuded.

3. Üldised märkused

Hiljuti toimunud traagilised sündmused on kiirendanud arutelu relvakaubanduse ja relvade kasutamise üle. Isegi kui kodanike turvalisust, mida ohustab üha enam terrorism, ei saa segi ajada relvade olemisega, julgustab selline olukord meid astuma otsustavaid samme, et takistada tulirelva kerget kättesaadavust, mille tõttu äärmusrühmitustel, organiseeritud kuritegevusel ja vaimselt häiritud üksikisikutel, keda ajendavad arusaamatud motiivid, on endiselt olemas vahendid, et panna toime barbaarseid kuritegusid. Samuti ei tohi unustada üldist kuritegevust, enesetappe ja õnnetusi tulirelvadega.

3.1 Kõnealusel direktiivis väljapakutud selgitused täiendavad oluliselt varasemat direktiivi ja leiavad seetõttu komitee heakskiitu. Käesolevate ettepanekute eesmärk ei ole mitte tulirelvade keelustamine, vaid nende normide ühtlustamine, mis kehtivad relvade omandamisele ja valdusele kogu olelusringi vältel, et reguleerida turgu ja tagada julgeolek.

Kuid olles konsulteerinud sidusrühmadega, sh eeskätt politsei, tööstuse esindajate, turustajate, kasutajate, kogujate ning kodanike julgeoleku valdkonnas tegutsevate VVOdega, leiab komitee, et arvestades turvalisuse probleeme, mis on jätkuvalt olemas, peaks seda teemat käsitlev õigusakt olema ambitsioonikam. Komisjon ei saa koostada õigusakti ainsa eesmärgiga pakkuda kohest vastust hiljutistele terroriaktidele: ta peab seda tegema seaduslike tulirelvade ohutuse küsimuse lahendamist silmas pidades.

3.2 Relvade kontrolli kohta on tehtud mitmeid uuringuid. Kui mõned neist näitavad, et relvapiirangud vähendavad kuritegusid⁽⁴⁾, õnnetusi⁽⁵⁾ ja enesetappe⁽⁶⁾, siis teised kinnitavad, et lubades kodanikel, keda pole kohtulikult karistatud ja kellel pole vaimseid probleeme, omada relva, vähendatakse kuritegusid, põhjustamata seejuures enesetappude või õnnetuste arvu märkimisväärset kasvu⁽⁷⁾.

3.2.1 Relvakontrolli osas võiks eeskujuna võtta Austraaliat. Pärast seda, kui üks mees sisenes kahe relvaga kohvikusse ning tappis 35 ja haavas 23 inimest, käivitati 1997. aastal selles riigis üks olulisemaid reforme, mida kunagi on nähtud, seoses relvade kasutamist ja omandamist käsitlevate eeskirjadega, millel on tuntav mõju tulirelvade kasutamisele tingitud surmade vähendamisele. Austraalias on keelustatud teatud liiki relvad, kehtestatud nõue esitada relva omandamise õiguslik põhjus (see võib olla lihtsalt enesekaitse) ning loodud riigi poolt rahastatud relvade tagasiostmise programm. Kõnealune algatus on võimaldanud kõrvaldada ringlusest 700 000 relva ning on koos uute piirangutega aidanud oluliselt vähendada tulirelvaga sooritatud mõrvade osakaalu⁽⁸⁾.

⁽⁴⁾ Hepburn, Lisa; Hemenway, David. *Firearm availability and homicide: A review of the literature* („Tulirelvade kättesaadavus ja tapmine: ülevaade kirjandusest”); *Aggression and Violent Behavior: A Review Journal* („Agressioon ja vägivaldne käitumine: teaduslik ajakiri”), 2004; 9:417–40, tsit. Harvard T.H. Chan School of Public Health: <http://www.hsph.harvard.edu/hicrc/firearms-research/guns-and-death/>.

⁽⁵⁾ Miller, Matthew; Azrael, Deborah; Hemenway, David. *Firearm availability and unintentional firearm deaths* („Tulirelvade kättesaadavus ja surma mittetahtlik põhjustamine tulirelvaga”); *Accident Analysis and Prevention* („Õnnetuste analüüs ja ennetamine”), 2001; 33:477–84, tsit. Harvard T.H. Chan School of Public Health: <http://www.hsph.harvard.edu/hicrc/firearms-research/gun-threats-and-self-defense-gun-use/>.

⁽⁶⁾ Miller, Matthew; Hemenway, David. *Gun prevalence and the risk of suicide: A review* („Tulirelvade levik ja suitsiidioht”); *Harvard Health Policy Review* (Harvardi tervisepoliitika ajakiri), 2001; 2:29–37, tsit. Harvard T.H. Chan School of Public Health: <http://www.hsph.harvard.edu/hicrc/firearms-research/gun-ownership-and-use/>.

⁽⁷⁾ John R. Lott, Jr. ja David B. Mustard, *Crime, Deterrence, and Right-to-Carry Concealed Hand Guns* („Kuritegevus, hoiatusmeetmed ja õigus kanda varjatud väikerelva”) Chicago Ülikooli õigusteaduskond, mai 1998.

⁽⁸⁾ Alpers, Philip, Amélie Rossetti ja Marcus Wilson, *Guns in Australia: Total Number of Gun Deaths* („Tulirelvad Austraalias: tulirelvaga põhjustatud surmade arv”), 2016, Sydney School of Public Health, The University of Sydney. [GunPolicy.org](http://www.gunpolicy.org), 7. märts. Konsulteeritud 10. märtsil 2016: http://www.gunpolicy.org/firearms/compareyears/192/total_number_of_gun_deaths.

3.2.2 Riiklik relvade tagasiostmise programm põhineb arusaamal, et tulirelvade kättesaadavus suurendab ohtu, et üksikisiku mõrvarlikud impulsid viivad massimõrvani.

3.2.3 Pärast tulevahetust, mis lõppes 15 hukkunu ja 15 vigastatuga, on Ühendkuningriik võtnud Austraalialt eeskujuga keelustades ka ise teatud liiki relvad, muutes omanikele kohustuslikuks relvade registreerimise ja rahastades relvade tagasiostmise programmi. Neil meetmetel ei olnud samasugust mõju tulirelvaga sooritatud mõrvade arvule kui Austraalia programmil⁽⁹⁾.

3.2.4 Viimases ulatuslikus uuringus relvakontrolli kohta, mis avaldati 2016. aasta veebruaris, analüüsiti veel 130 uuringut, mis olid läbi viidud kümnes eri riigis aastatel 1950–2014⁽¹⁰⁾. Autorid on seisukohal, et kuigi puuduvad tõendid selle kohta, et piiravad seadused vähendavad kuritegevust, siis näitavad andmed, et teatud riikides on nende õigusaktide rakendamine, mille eesmärk on piirata juurdepääsu eri liiki relvadele, seotud tulirelvaga põhjustatud surmade arvu vähenemisega. Selliste õigusnormide kohaldamine, mis piiravad tulirelvade omandamise tingimusi (nt taustakontroll) või juurdepääsu relvadele (sealhulgas hoidlatele), on samuti seotud vastavalt kiremõrvade ja lastega juhtunud õnnetuste vähenemisega.

3.3 Kõnealuseid näiteid ja uuringuid arvestades leiab komitee, et tuleks järgida rangeid eeskirju relva kasutamiseks ja kandmiseks ning relvade ja laskemoona omandamiseks loa andmisel, teatud liiki relvade keelustamisel ja laskekõlbmatuks muutmisel ning seoses liikmesriikide relvade tagasiostmise programmiga relvade hävitamise eesmärgil.

4. Konkreetsete märkused

4.1 Algatus on kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega. Direktiiv on asjakohane vahend, kuna pole kindel, et liikmesriigid on nõus vastu võtma määrust.

4.2 Kõnealuses direktiivis muudetakse mitut varasema direktiivi artiklit, selgitades neid ja kehtestades uusi nõudeid, mis täiendavad märkimisväärselt varasemat versiooni; komitee tervitab neid.

4.3 Komitee toetab sellise kohustusliku arstliku läbivaatuse kehtestamist, mis võimaldab relvakandmise ja kasutamise loa väljaandmiseks või uuendamiseks hinnata kehalist ja vaimset tervist, tehes seda kvaliteetselt ja Euroopa miinimumnõuete alusel. Mõnes liikmesriigis seda juba tehakse. Tuleb siiski märkida, et direktiiviga võiks samuti nõuda korrapäraseid koolitusi tulirelvade kasutamiseks ja näha ette nõuded, millega tagada relvade turvaline hoidmine (nt kohustades hoidma relvi spetsiaalses relvakapis, nagu teatud liikmesriikides juba tehakse) ning relvade ja nende osade täielikult ohutu transport.

4.4 Euroopa Liit on näidanud oma suutlikkust võtta vastu arvukaid õigusakte paljudes valdkondades. Hea näide on autotööstus, mida kohustati täitma ohutusnõudeid (sõitjate ja keskkonna suhtes) ning tegema selleks olulisi investeeringuid teadus- ja arendustegevusse. Laiendatakse relvade ja nende osade märgistamist puudutavaid mõisteid. Laskekehade märgistamise osas soovib komitee keskpikas või pikas perspektiivis minna natuke kaugemale, uurides võimalust ajendada tööstust arenema selles suunas, et ta võtaks kasutusele kustumatu märgise kohas, kus see ei saa kasutamisel hävineda, nt laskemoona sees, et tagada selle täielik jälgitavus. Võttes arvesse, et mõrvapaigast leitakse tavaliselt laskekeha kaitsekest, mitte relv, võib see märgistus anda olulist teavet ka politseijuurdluse jaoks.

4.5 Seoses tulirelvade andmebaasidega toetab komitee uut teksti, kus pikendatakse registrikannete säilitamise aega kuni tulirelva hävitamiseni. Siin on tegemist lisandväärtuse ning kontrolli ja uurimise jaoks olulise vahendiga. Komisjon peaks andma abi ametiasutustele, et tagada kõigis liikmesriikides kõnealuste registrite reaajas kättesaadavus ning hõlbustades tõendite kogumist ja tagades seega kiire ja tõhusa teabevahetuse, mis võimaldab tulirelvade identifitseerimist ja lokaliseerimist.

⁽⁹⁾ Alpers, Philip, Amélie Rossetti ja Marcus Wilson, *Guns in the United Kingdom: Total Number of Gun Deaths* („Tulirelvad Ühendkuningriigis: tulirelvaga põhjustatud surmade arv“), 2016, Sydney School of Public Health, The University of Sydney. GunPolicy.org, 23. veebruar. Konsulteritud 10. märtsil 2016: http://www.gunpolicy.org/firearms/compareyears/192/total_number_of_gun_deaths.

⁽¹⁰⁾ Julian Santaella-Tenorio, Magdalena Cerdá, Andrés Villaveces, ja Sandro Galea, *What Do We Know About the Association Between Firearm Legislation and Firearm-Related Injuries?* („Mida me teame tulirelvi käsitlevate õigusaktide ja tulirelvavigastuste vahelise seose kohta?“), avaldanud Oxford University Press õppeasutuse Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health ülesandel.

4.6 Keelatud relvade klassi kuuluvad ka poolautomaatsed, automaattulirelvadega sarnanevad tulirelvad tsiviilkasutuseks. Mõiste „sarnane välimus” pole objektiivne ega piisav. Esmalt tuleb paika panna selged kriteeriumid, et määratleda, milline „välimus” võimaldab neid relvi keelatud relvade klassi lisada.

4.7 Hoiatus- ja signaalrelvad, saluudiks kasutatavad ja järeletehtud relvad peavad nüüd kuuluma C-klassi (deklareeritavad tulirelvad). Kuigi see on juba mõnes liikmesriigis õigusaktidega ette nähtud, kahtleb komitee selle klassifikatsiooni asjakohasuses, sest lisaks asjaolule, et neid relvi ei käsitata „tulirelvadena” ÜRO tulirelvade protokollis, võib see riikides, kus sellised õigusaktid ei sisalda veel nende deklareerimise kohustust, kaasa tuua märkimisväärseid halduskulusid seoses relvaliigiga, mis ei näi kujutavat märkimisväärset ohtu kodanikele.

4.8 Nii nende kui ka muude relvade, näiteks suruõhurelvade kasutamisest põhjustatud ohtusid kodanikele tuleb uurida, et hinnata nende ohtlikkust ja võimalusi need suurema surmava toimega relvadeks ümber teha. Selline uuring võib olla aluseks uute eeskirjade kehtestamisele relvade ohutuse, ümbertegemise, laskekõlbmatuks muutmise ja hävitamise valdkonnas.

4.9 Digitaalses ühiskonnas tuleks arvestada elektrooniliste relva- ja laskemoonatehingutega seonduvaid ohte. Facebook ja Instagram teatasid oma sotsiaalvõrgustikes relvamüügi piirangutest, keelates kasutajatel teha ettepanekuid relvatehinguteks või neid korraldada reklaami, arutelurühmade või isiklike sõnumite kaudu. Komitee usub, et kuigi teatud liiki relvade ja laskemoonaga kauplemine internetis on lubatud edasimüüjatele ja vahendajatele, tuleks lubada ainult mõlema poole juuresolekul sõlmitavaid tehinguid, et tagada pädevate asutuste range kontroll.

4.10 Tehnoloogiline innovatsioon on kaasa toonud 3D-printerite arengu. Ka relvad ei ole sellest tehnoloogiast kõrvale jäänud. Internetti on kiiresti ilmunud juhendid ja programmid, mis võimaldavad printida surmava toimega relva. Ilma relvade printimist reguleerivate õigusaktideta kujutab see tehnoloogia endast tegelikult ohtu, millele ei ole veel vajalikku tähelepanu pööratud. Et lahendada seda probleemi, peaksid riigid tegema koostööd, jälgima võrku ja isegi kontrollima seda liiki relva valmistamiseks vajaliku materjali ostmist ning kaaluma tõsiselt nende tootmise keelustamist.

4.11 Direktiivi kohaselt on liikmesriikidel võimalus anda asukohaliikmesriigi tunnustatud organitele, keda huvitab relvade kultuuriline või ajalooline külg, loa hoida oma valduses enne direktiivi jõustumise kuupäeva omandatud A-klassi kuuluvaid tulirelvi tingimusel, et need on muudetud laskekõlbmatuks. Komitee leiab, et tuleks kaaluda erikorda direktiivi kohaldamiseks relvakogudele muuseumides, mille tegevus on liikmesriikide poolt nõuetekohaselt asjakohaseks tunnustatud, tingimusel et turvalisus või avalik kord ei ole ohustatud. Selline erikord hõlmaks rangeid eeskirju relvade eksponeerimise, registreerimise, hoidmise ja käsitsemise kohta ning takistaks samas A-klassi kuuluvate ja suurt ajaloolist väärtust omavate relvade hävitamist.

Brüssel, 27. aprill 2016

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Georges DASSIS